

- Agromere - Voedsel produceren in de stad

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN **UR**

Jan Eelco Jansma & Andries Visser

Almere 2004:

***“Tussen aardappelen wil toch niemand
wonen...”***

Almere 2.0 (2009): Almere Oosterwold

**Almere
kan groeien
van 190.000 naar
350.000 inwoners.
Wat betekent
de Schaalsprong
voor de stad en
de regio?**

Almere 2.0
is een ecologisch, sociaal
en economisch duurzame
stad en draagt bij aan
de ontwikkeling van de
noordelijke Randstad
en de metropoolregio
Amsterdam.

...verstedelijking te combineren met duurzame voedselproductie in de vorm van stadslandbouw. (p 90)

Van Almere 1.0 naar 2.0 Almere Oosterwold

- van scheiding naar verbinding
- + stad en platteland
- + consument en producent

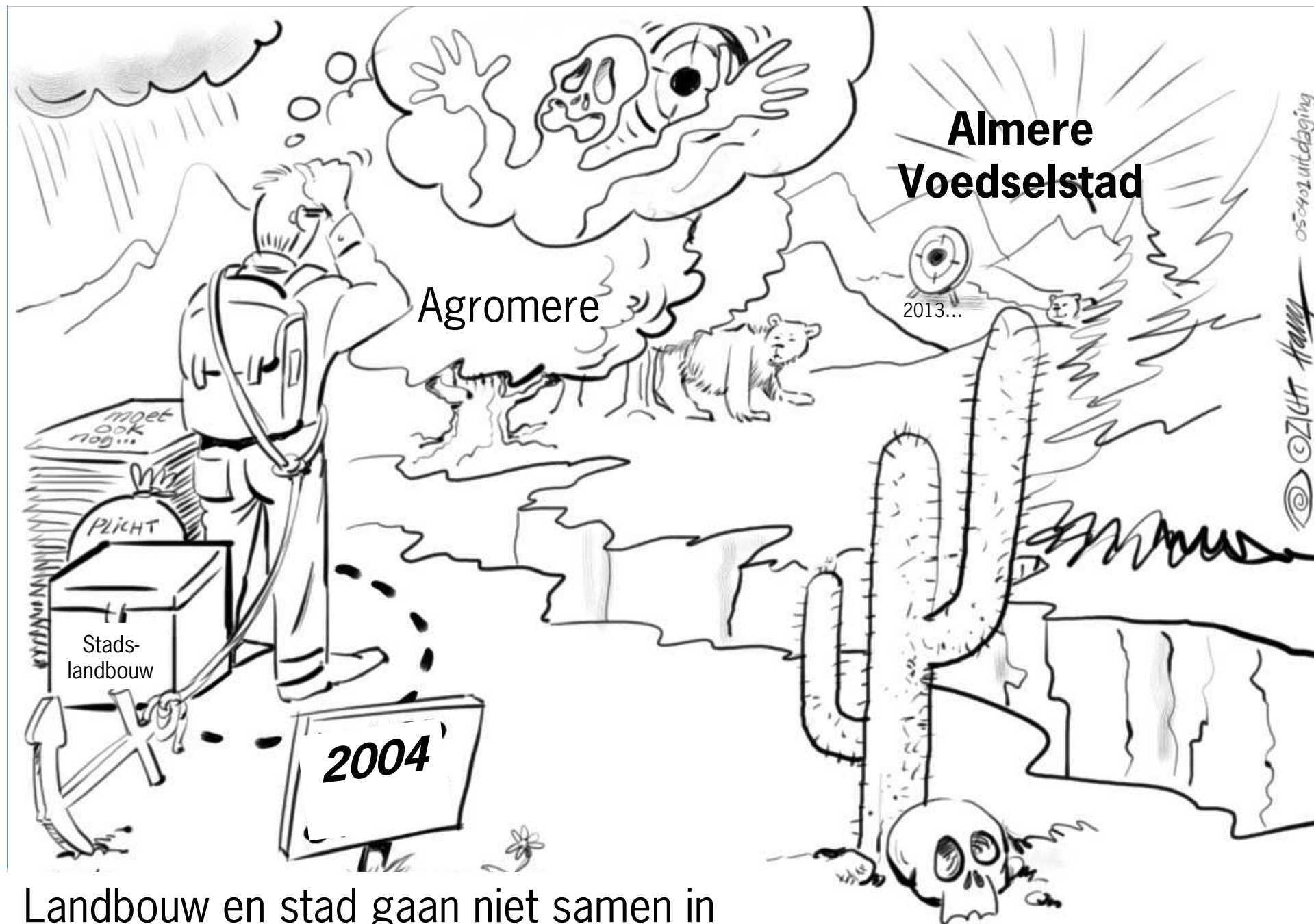

De poldertuin zet in op stadslandbouw in een fijnmazig en toegankelijk landschap. (p 165)

**PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING**

WAGENINGEN UR

Landbouw en stad gaan niet samen in
Almere

Over onze leefomgeving

**PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING**
WAGENINGEN **UR**

Over onze boeren...

Aantal bedrijven

➤ 145.000 (1980)

➤ 85.000 (2004)

Voedingsmilkbouw met afzet in Nederland

11.000 telers

1.243 handelbedrijven

6 inkooporganisaties

27 formules

4.900 supermarkten

7 miljoen shoppers

Bron: Productschap tuinbouw

Logistiek van agro, food en feed producten, Juni 2010 24

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING

WAGENINGEN UR

Over ons landschap

Nederland / Nirov

(cc) BY

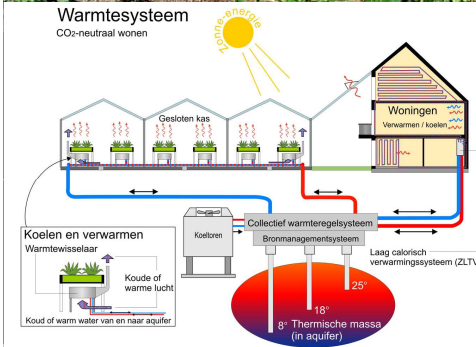
De Nieuwe Kaart van Nederland / Nirov

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING

WAGENINGEN UR

Trends & ontwikkelingen

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN UR

het kan in almere

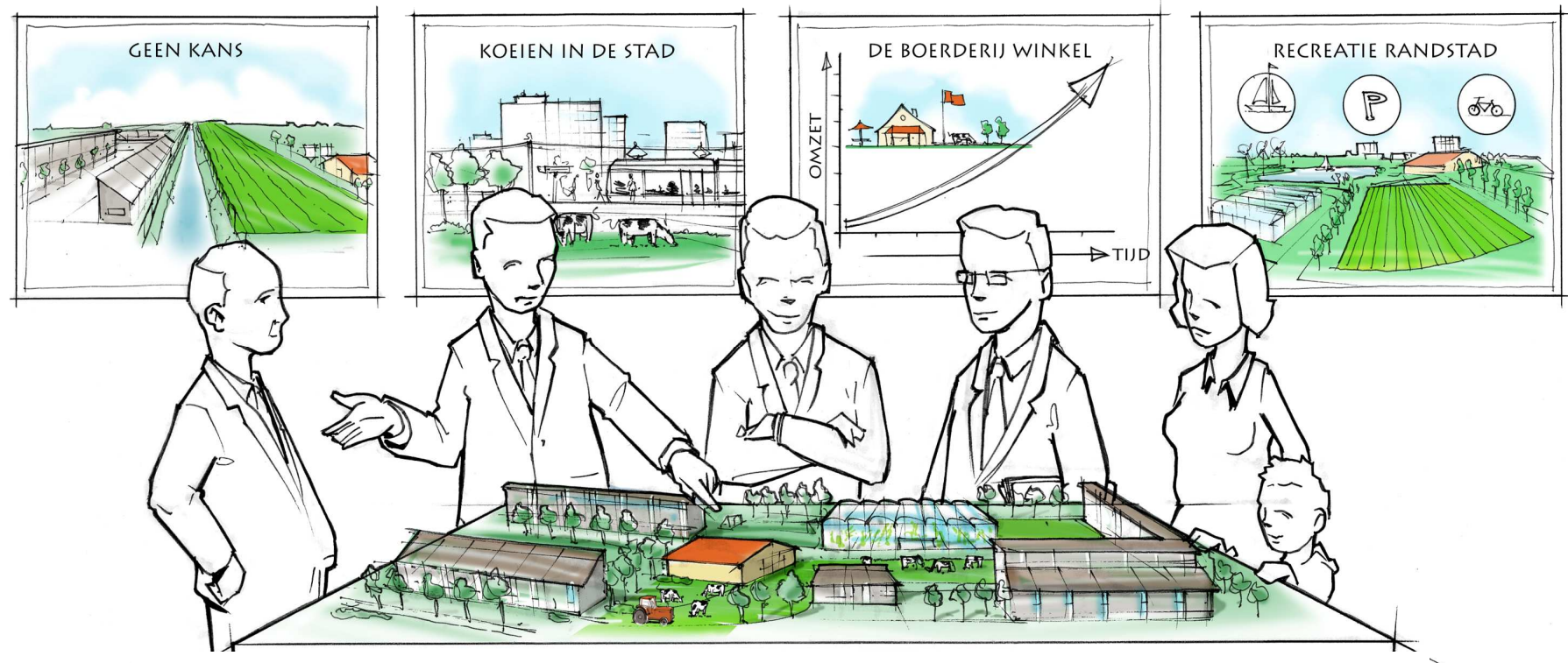
am-
st-
er-

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN UR

JEJ: Venlo 8 december 2009

Naar verbinden van landbouw en stad....

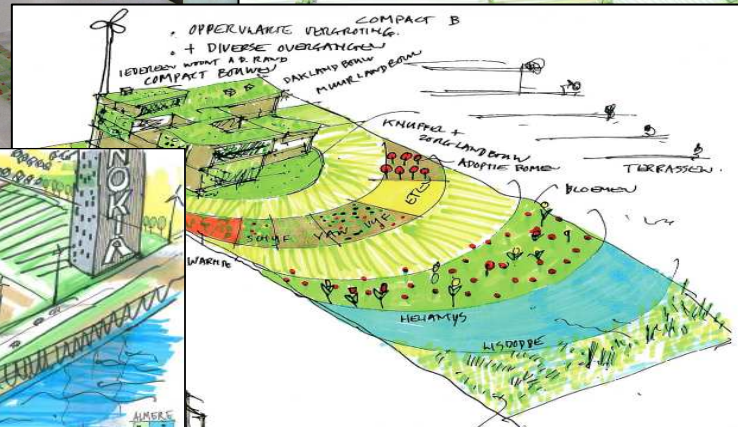
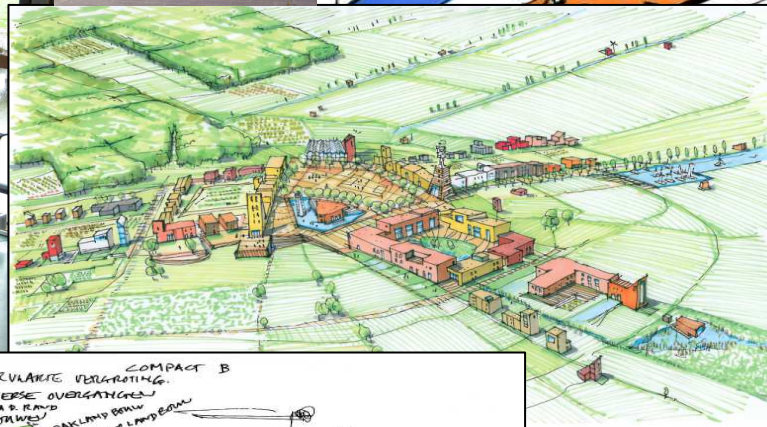
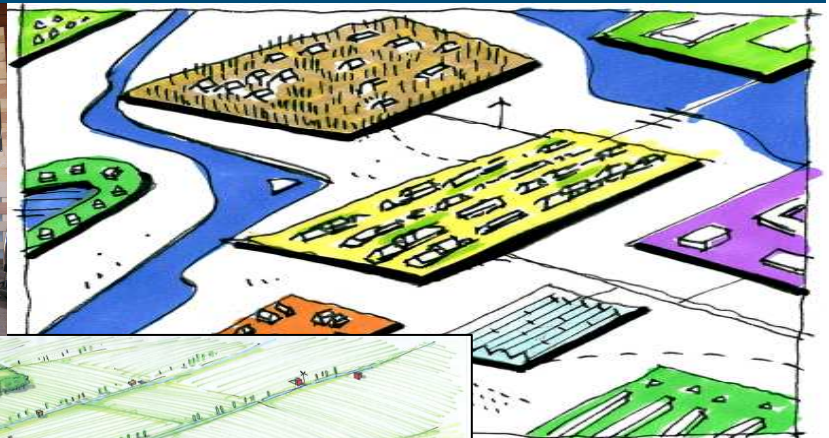
- Agromere -

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN UR

Gezamenlijk ontwerp

- Gemeente Almere
- Gemeente Zeewolde
- Agrariërs
- Projectontwikkelaars
- MKB
- Natuurorganisaties
- LNV
- Provincie
- Waterschap
- Inwoners Almere

Agromere: de uitgangspunten

- Ondernemerschap
- Sluiten kringlopen in gebied (ook met wijk)
- Zoveel mogelijk lokale voedselproductie
- Lokale energieproductie: zelfvoorzienend
- Landbouw brengt ook (naast voedsel):
 - Educatie: basisschool, crèche, buitenschoolse opvang
 - Zorg: dagopvang diverse groepen zorgvragers
 - Onderhoud: groenbeheer
 - Recreatie & vrije tijd: ontmoetingsplek/cultureel centrum

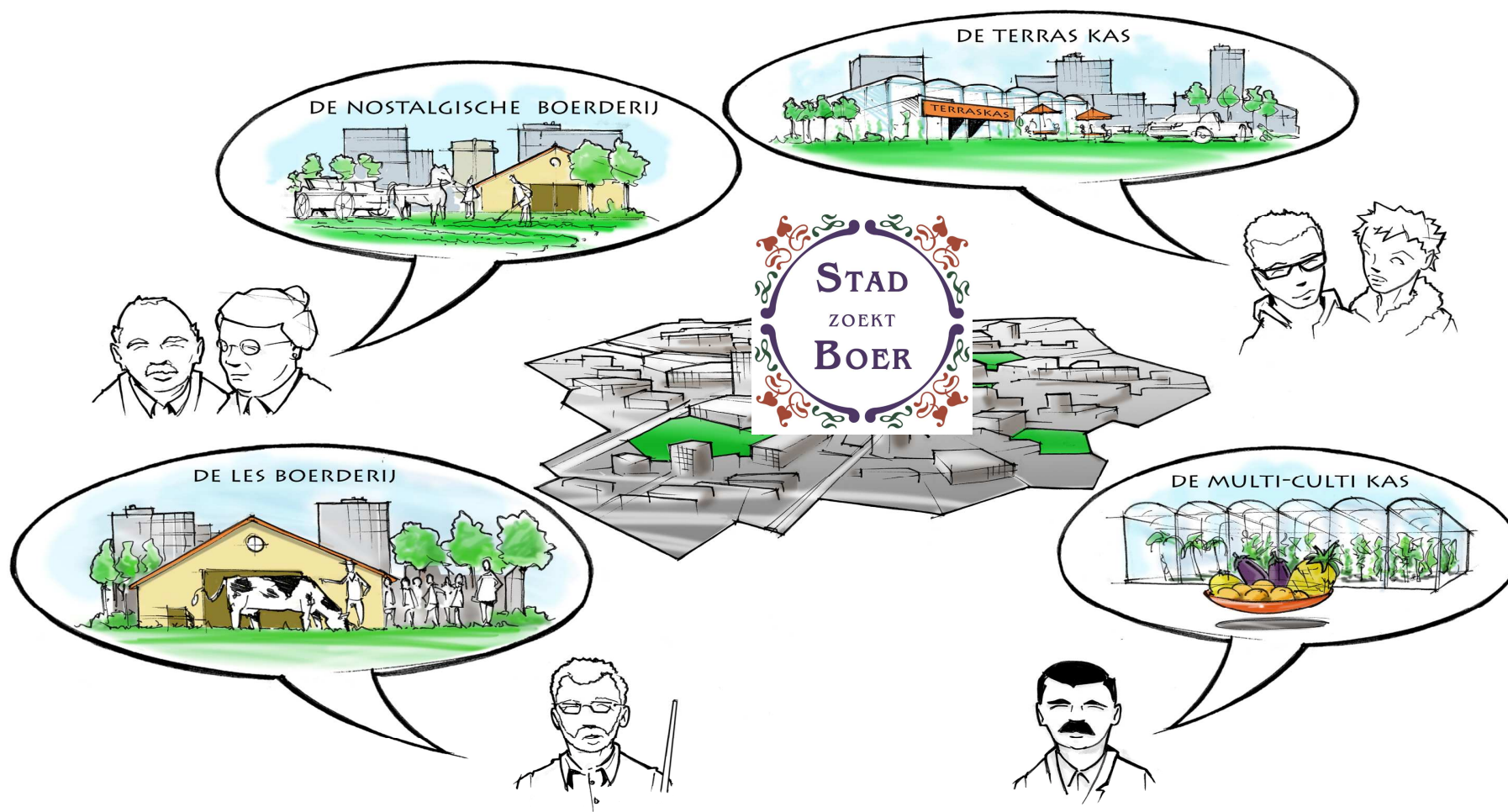

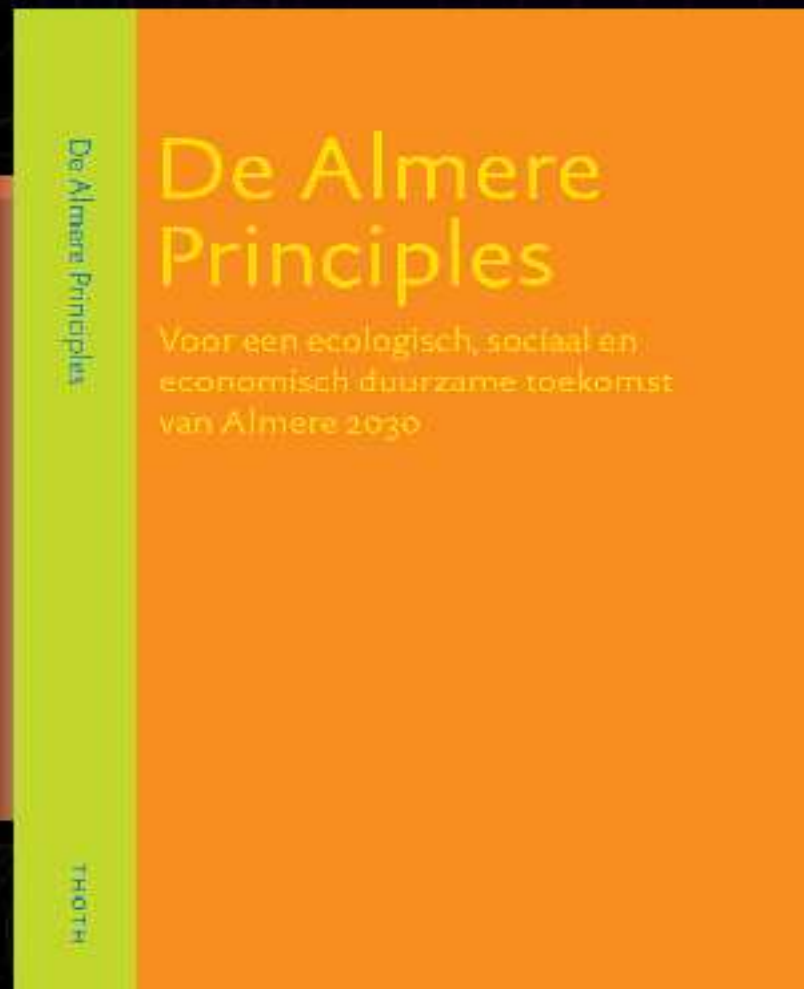

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING

WAGENINGEN **UR**

Vele wensen, belangen en verwachtingen

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN UR

Stadslandbouw & Principles

- *Koester diversiteit*
- *Verbind plaats en context*
- *Combineer stad en natuur*
- *Anticipeer op verandering*
- *Blijf innoveren*
- *Ontwerp gezonde systemen*
- *Mensen maken de stad*

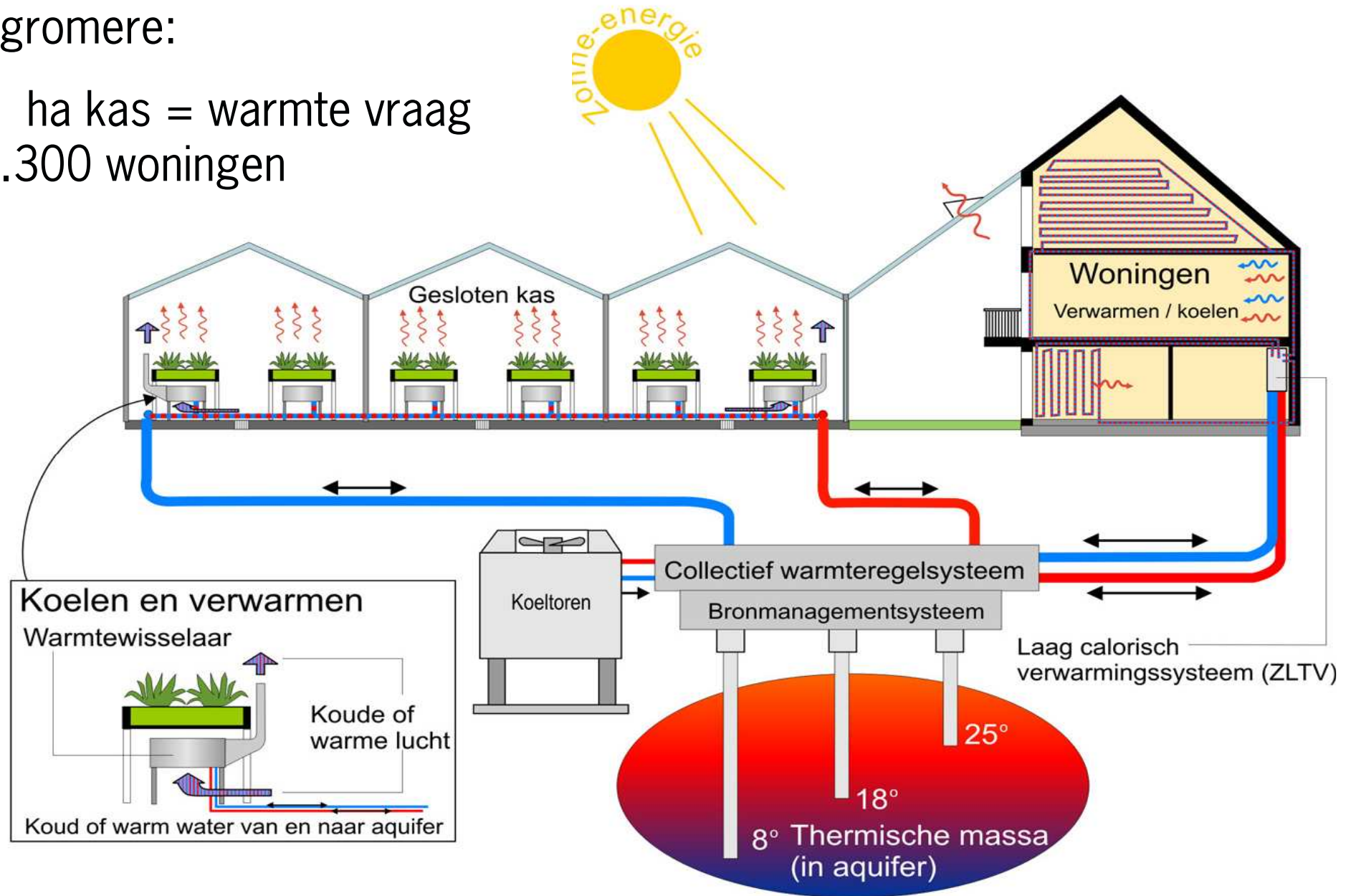
Stadslandbouw & Principles

- *Koester diversiteit*
- *Verbind plaats en context*
- *Combineer stad en natuur*
- *Anticipeer op verandering*
- ***Blijf innoveren***
- *Ontwerp gezonde systemen*
- *Mensen maken de stad*

Agromere:

6 ha kas = warmte vraag
2.300 woningen

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN UR

Tekening Honeywell

Villa Flora, Floriade 2012, Venlo, NL.

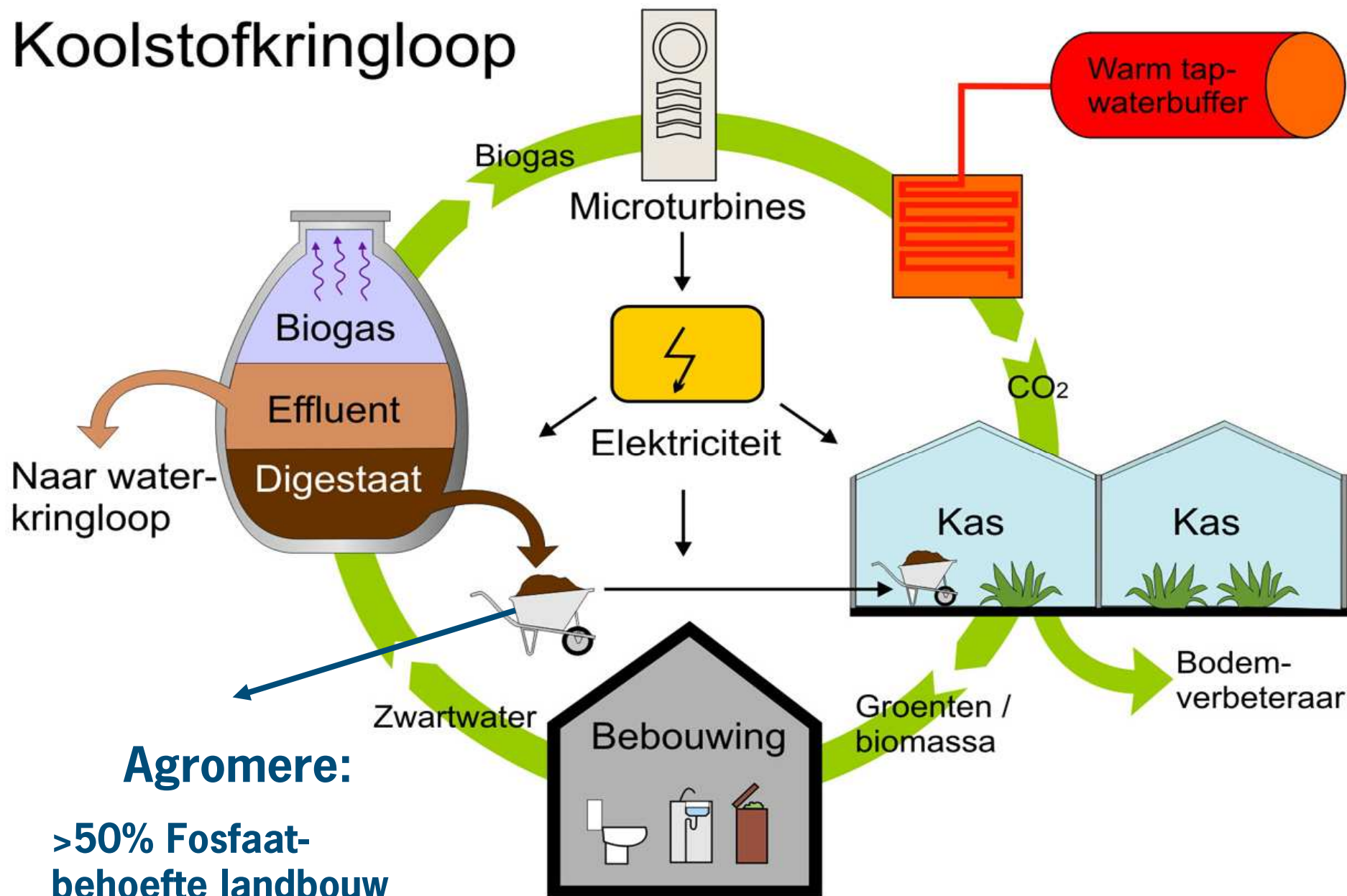

Impressie van Zonneterp, bron Honeywell

**PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING**
WAGENINGEN **UR**

Koolstofkringloop

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN UR

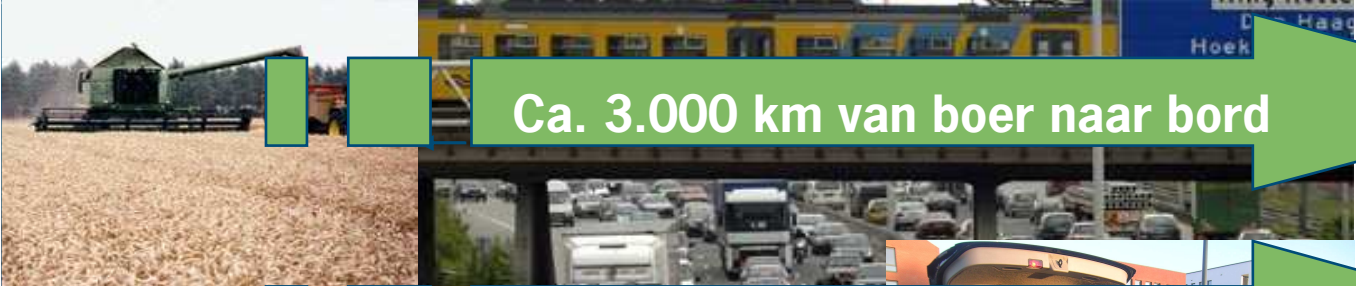
Tekening Honeywell

Stadslandbouw & Principles

- *Koester diversiteit*
- *Verbind plaats en context*
- *Combineer stad en natuur*
- *Anticipeer op verandering*
- *Blijf innoveren*
- ***Ontwerp gezonde systemen***
- *Mensen maken de stad*

Over ons eten

Ca. 3.000 km van boer naar bord

Ca. 33% emissie BKG aan voedsel

Ca. 25% energie naar voedsel

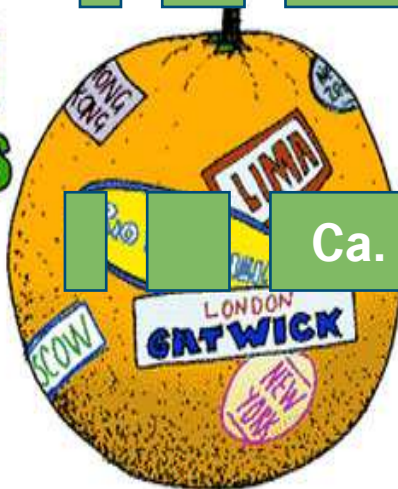

Ca. 20% van voedsel weggegooid

Food Miles

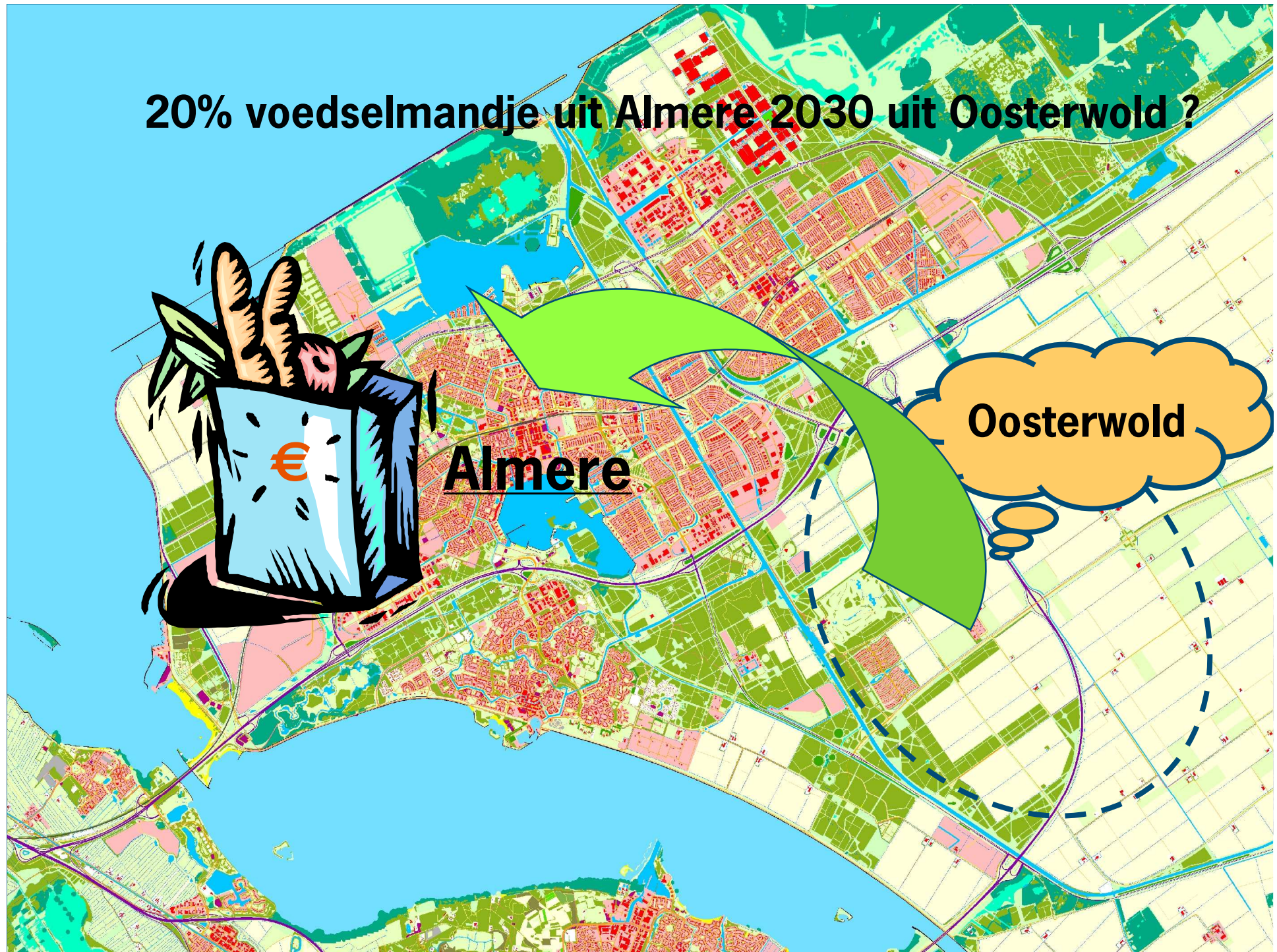
How well travelled is your dinner?

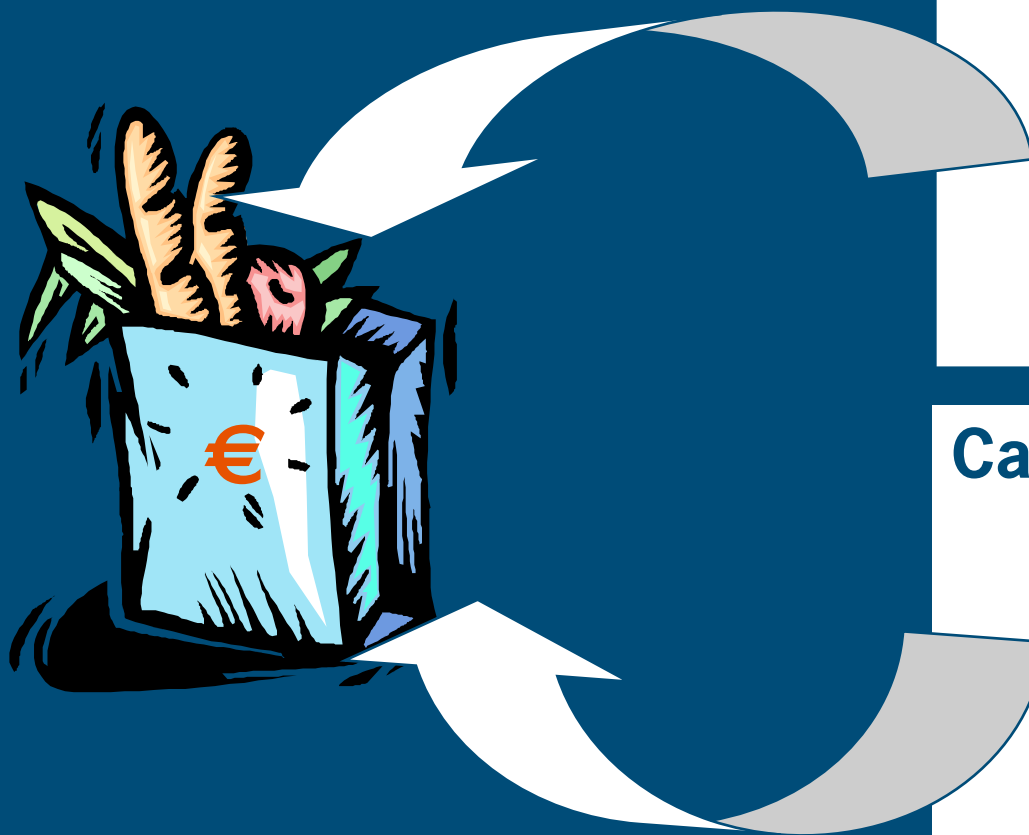
PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING

WAGENINGEN UR

20% voedselmandje uit Almere 2030 uit Oosterwold ?

20% voedselmandje van 350.000 Almeerders

Ca. 3.000 ha voor:

60-80% groente en fruit

80% brood

30% bier

Ca. 3.000 ha voor:

30-50% melk en kaas

80% ei

0-4% vlees

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING

WAGENINGEN UR

Besparing & betekenis lokale productie

Besparing:

- 16 miljoen transport km (met name lokaal)
- Energieverbruik 11.000 huishoudens
- Besparing broeikasgasemissie van 2.000 inwoners

Betekenis:

- Lokale distributie
- Consumptiepatroon
- Lokale productie betekent meer

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING

WAGENINGEN UR

Betekenis lokale productie

■ Ecologisch

- Kringlopen sluiten
- Biodiversiteit
- Verminderen voedseltransport

■ Sociaal

- Voedsel als sociaal bindmiddel
- Omgeving krijgt gezicht
- Gezonder consumptiepatroon

■ Economisch

- Nieuwe ondernemerschap
- Producerend groen

Van Kansen naar Beperkingen

- Wet- en regelgeving
- Grondprijs
- Beeldvorming landbouw

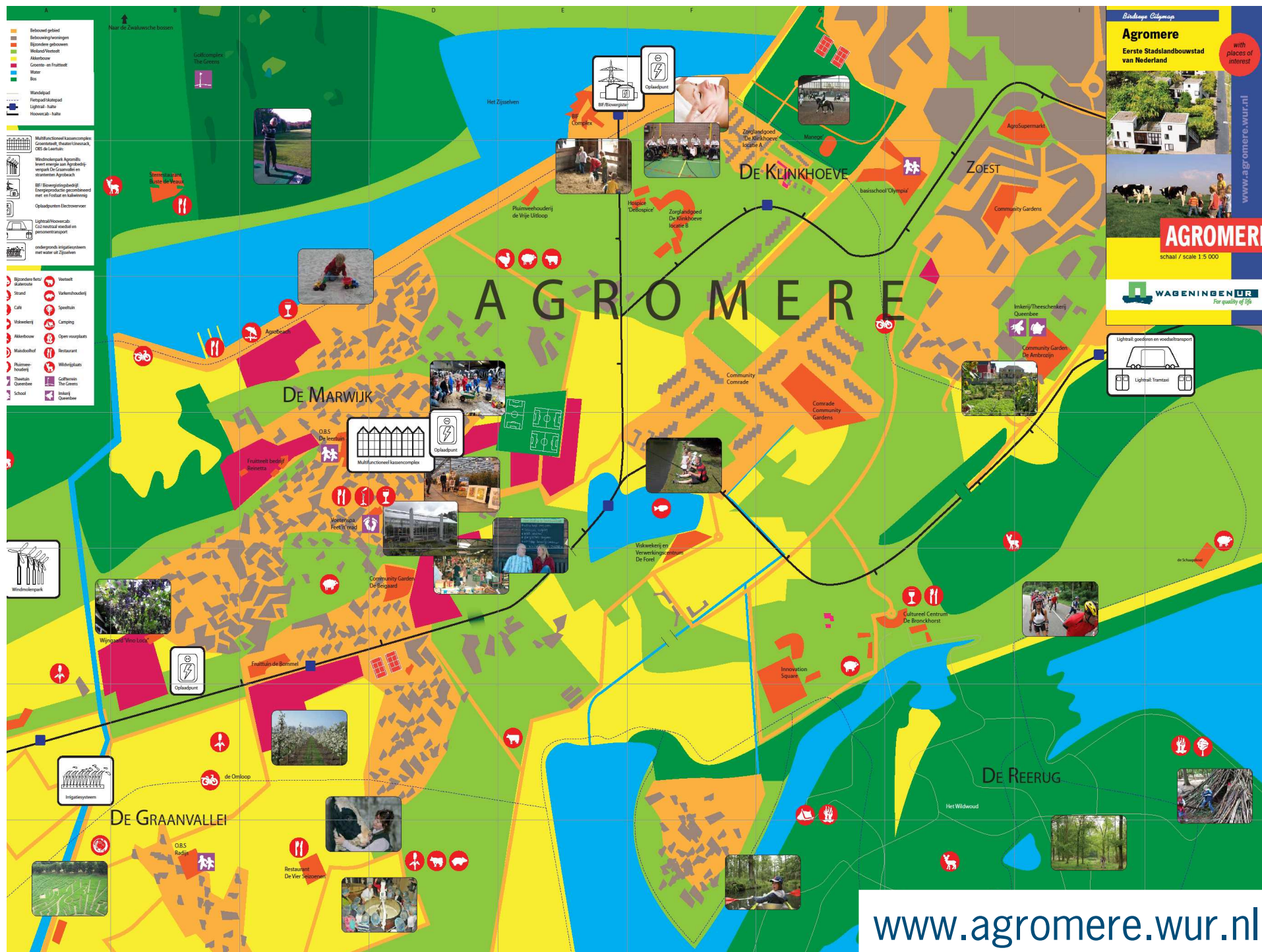
Wij Verbouwen Onze Groente & Fruit In Almere

het kan in almere

am-
f-

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN UR

Birds-eye Citymap

Agromere
Eerste Stadslandbouwstad van Nederland

with places of interest

www.agromere.wur.nl

AGROMERE
schaal / scale 1:5 000

WAGENINGEN UR
For quality of life

Lightrail goed voor voedseltransport

Lightrail Tramrail

www.agromere.wur.nl